

i det. Det er vel af den ærede Ordfører og af flere ærede Medlemmer her i Thinget udtalt, at de ikke opfattede disse Ord paa denne Maade, men at de antog, at derved kun sigtedes til, at disse Eiendomme skulde taxeres som Selveterbøndergaard i Almindelighed, og ikke som Gaarde paa fri Hovedgaardstart, men som Hartkorn med usri Taxt. Jeg kunde have ladet mig berolige ved disse Udtalelser, naar de Uttringer, som jeg nys omtalte, ikke vare faldne fra den ærede Rigsdagsmand for Holbek Amts 2den Valgkreds; men da den ærede Folketingsmand er en af Forslagsstillerne, og jeg har Anledning til at antage, at den anden af de ærede Forslagsstillere deler hans Anskuelse, finder jeg dog Sagen stillet anderledes nu end tidligere, og kan ikke lade mig berolige ved de Udtalelser i modsat Retning, der fra flere Eider ere faldne. Det er jo dog aabenbart, at, dersom den Anskuelse skulde gjøre sig gjældende, at disse Eiendomme skulde taxeres saaledes, som den ærede Taler nævnte, og der altsaa i den Sum, som Taxationscommissionen sætter paa en saadan Gaard, skulde fradrages et vist Beløb, som ikke engang er opgivet, saa indtræder det, som Forordningen af 13de Mai 1769 § 7 siger, saa „hazarderer“ vedkommende Stiftelse ved en saadan Reduction af Prisen. Det er vel saa, at Indenrigsministeren udnævner den ene af de Taxationsmænd, hvoraf Taxationscommissionen bestaaer, og Bestyrelsen af den paagjældende Stiftelse den anden, men man er dog ikke aldeles sikker paa, om ikke en saadan Udtalelse fra den ene af Forslagsstillerne her i Salen kunde virke paa Taxationsmændenes Anskuelse, og dersom dette skulde være Tilfældet, er det jo aabenbart, at Stifterne vilde være udfatte for ikke ubetydelige Tab. Det er nemlig Noget, som Ministeriet paa ingen Maade kan indrømme, at Fæstegaardene have en anden Værdi i Handel og Wandel, naar de ere fæstede, end Selveterbøndergaardene i Almindelighed. Fæstebonden har intet Krav paa at erholde en saadan Nedsættelse i Kjøbesummen paa Grund af, at Eiendommen er undergivet de almindelige Bestemmelser i Fæstelovgivning. Jeg tillod mig allerede ved forrige Behandling at be-

mærke, at Forholdet er et ganske andet, saalænge en Gaard besiddes af en Fæster; saa er den ikke saa meget værd som andre Gaarde, paa Grund af den Ret til Gaardens Bestydelse, som Fæsteren har, men jeg tillod mig tillige at bemærke, at den Forringelse i Eiendommen, som er en Folge deraf, fremtræder lige overfor Stiftelsen derved, at Fæstebonden vedbliver at sidde for de lavere Afgifter af Gaarden, efterat den er overdragen ham efter Taxationen. — Sluttelig skal jeg med Hensyn til § 2 bemærke, at det forekommer mig, at der mangler en Bestemmelse i Paragraphen; jeg vil ikke sige, den er absolut nødvendig paa dette Sted, men det kunde være et Spørgsmaal, om den dog ikke burde have sin Plads i Loven, nemlig en Bestemmelse om, at Gaarden, uagtet Fæsteren sidder ved den, skal taxeres, som om den var fæstet, thi saaledes betragtes den jo efter Loven i det Dieblif, den taxeres. — Jeg gjentager altsaa, at jeg, efterat de omhandlede Udtryk ere bibeholdt ved Sagens 2den Behandling, finder det uømgængelig nødvendigt til Stifternes Betyggelse, at de gaae ud. — Hvad angaaer det af det ærede Udvalg til § 3 stillede Endringsforslag, da har jeg Intet derimod at erindre, ligeledes har jeg heller Intet at erindre imod Udvalgets Forslag til § 4, eller mod de Endringsforslag, som ærede Medlemmer have stillet til §§ 2, 3 og 4. Endvidere har jeg tilladt mig at stille et Endringsforslag om, at den sidste Deel af § 5 maa gaae ud. Jeg har overseet, at denne Deel af Paragraphen bestaaer af meer end to Punktummer, men da der er angivet Begyndelsesordet og Slutningsordet af de Ord, der skulde udgaae, kan der ikke være nogen Tvivl om, hvad det er, der menes; der skal i Endringsforslaget blot staae: „sidste Deel af Paragraphen“ istedetfor: „sidste Punktum“. Jeg har allerede ved Sagens anden Behandling begrundet dette Endringsforslag. Jeg tillod mig at yttre, at Stifterne vilde udfætte sig for Hazard, ikke saameget ved den Nedsættelse, der finder Sted i Kjøbesummen, som ved den Vanffelighed, det vilde have for Stifterne, navnlig for saadanne, der kun have enkelte Fæstegaarde, at saae Capitalen anbragt paa en saadan Maade, at den